

KEIZER EN BOER.

Hetgeen vooral op het karakter van Keizer Karel inwerkte, was zijn omgang met het volk.

Van jongs af — hij telde pas twaalf jaren, toen men hem op zekeren avond miste en hem na vele opzoekingen terug vond in de «Zilveren Druif», in de Hoogstraat te Brussel, — hij had een voorliefde om gansch alleen, zonder gevolg; uit de keizerlijke woning weg te sluipen en zich tusschen het werkvolk te mengen, of buiten het gewoel der steden en op zijn «eentje» er een te gaan pakken in de een of ander boerenherberg.

Dit heeft de keizer in menig verrassend geval gebracht, en herhaaldelijk zijn leven aan een zijden draad doen hangen, menigmaal diende hem alleen het toeval om zich als door een wonder te kunnen redden.

Maar het geluk en de vreugde die Keizer Karel in andere omstandigheden beleefde, waren te groot dan dat hij zou luisteren naar de

vermaningen van zijn omgeving.

Keizer Karel was een Gentenaar, een vriend van jok en leute, en wat men ook aanwende, nooit zal men een Gentenaar zijn vroolijke inborst ontnemen.

Keizer Karel, zooals men later in dit werk zal lezen, was reeds zeer vroeg in oorlog met zijn geburen, de lieve Franschen.

Zekeren avond keerde hij van zijn leger, dat voor Doornik lag, terug naar Audenaarde, en kwam te Nederbrakel aan.

Gelijk de keizer 't gewoon was, had hij den weg afgelegd zonder gevolg; zoo bleef hij ongekend, en gekleed als een gewoon edelman of zelfs een burgerszoon, kon hij met de lieden van het land praten en de waarheid vernemen. Hij had dikwijls bemerkt dat hij als prins meer geveleid ofwel gevreesd werd, dan aanschouwd als een vorst die wenschte ingelicht te wezen en achter de waarheid wilde komen.

Dien dag zweefte de gure najaarswind den keizer in 't gezicht en hij verlangde eene hartversterking.

De keizer neuriede het liedje van den tijd, dat op dit oogenblik zoozeer op zijn begeerige maag in toepassing kwam.

Wat zal er U believen, heerschap? vroeg de waardin.

Sa, moeder, tapt van 't beste bier!
Van 't beste bier!
De reus is hier!
Keere weërom, Reusken, Reusken,
Keere weërom,
Reuzegom!

Hij trad eene landelijke herberg binnen, wier groene luikjes en blanke netgeplooid gordijntjes den voorbijganger vriendelijk wenkten om in te komen.

Het uithangbord: «In het Huis ten halven» bevatte insgelijks een uitnoodiging om uit te rusten. Het beduidde: gij hebt nu al de helft van den weg afgelegd tusschen twee dorpen, nu moogt ge wel een oogenblikje pleisteren en een glas drinken dat zal u opknappen en kracht geven om de tweede helft van den weg af te leggen. En als ge doorgaat zullen wij u nog wenschen op den koop toe, dat het u voorspoedig ga!

Wie kan een «Huis ten halven» voorbij? Zelfs geen keizer. De roode tegels, bebloemd met wit zand; de schoorsteenmantel, waarop koperen potten en tinnen schotels te glimmen stonden; de zware schenkbank vol aarden stoopen en kroezen en bijzonder de breede haard, met zijn vroolijk knapperend vuur, gaven een zeer gezellig en aangenaam voorkomen aan de gelagkamer.

Achter de schenkbank zat de waardin met een breiwerk in de handen, van tijd tot tijd een woordje wisselend met den enkelen verbruiker, die zich warmde aan den haard, terwijl de man van tijd tot tijd een teug zwolg uit een grooten pot bier, welke voor hem op

de tafel stond.

Bij het binnenkomen van den ruiter, die zijn paard had vastgemaakt aan den ring, draaide de man zich om.

Het deed hem genoegen iemand te zien; ook gaf hij zijne praatziekte aanstonds lucht.

— Goeden dag jonker! riep hij den keizer toe, alsof hij een oude kennis was. Een guur weerke, kameraad, om op de baan te zijn!

— 't Is binnen beter dan buiten, vriend, zei Keizer Karel, die erg in zijn schik was daar onbekend wat te kunnen kouten.

De boer had daarenboven een plezierig, hoogblazend en luimig gezicht, verbrand van de zon en... gezondheid te koop. Om zijn struische breede schouders hing een blauwe kiel.

— Kom wat bij het vuur zitten, kameraad, zei de boer zijn stoel schaveelend.

— Wat zou er u believen. heerschap? vroeg de waardin.

— Zoudt gij mij geen wijn kunnen warm maken, vrouw?

— Zeker, hoeveel?

— Wel een groote pot, ik ben nog al dorstig.

— Twee liter?

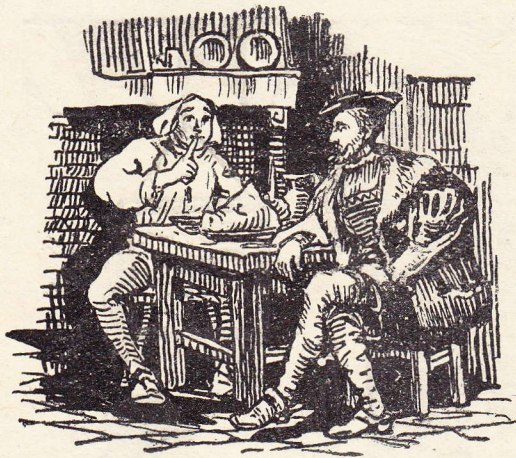
— Ja, dat zal op iets gaan trekken, vrouwe. Bereid er maar vier.

— Sapperloot, jonker, ge zoekt u een roes te drinken, zei de boer.

— Toch niet.

— Vier liter wijn! Dat kan nog al tellen!

— Ja, maar ik heb gedacht dat ge misschien wel een kroesje zoudt willen meedrinken.

Onze keizer, kameraad, is de eerste de beste niet.

De landman glimlachte en smakte snoeperig en gulzig met de lippen op de tong.

— Zulk vriendelijk aanbod wordt niet afgeslagen, zei hij, vooral met zulk guur weer-tje. Ge komt zeker van verre? Van waar?

Keizer Karel verwonderde zich niet over die vraag, die den stedeling alleen onbescheiden toeschijnt, maar op den buiten is het zoo de gewoonte.

Daar vragen ze u maar aanstonds van waar ge komt, wat gij er gaan doen zijt, en waar ge heen gaat.

Als gij anders antwoordt dan met ja of neen, zal men u spoedig uitvragen over uw familie, of gij getrouwd zijt, hoeveel kinderen gij hebt, welk uw beroep is.

't Zijn de hedendaagste dagbladschrijvers niet die het interview hebben uitgevonden.

Op den buiten is het reeds honderden jaren in zwang.

— Wel ik kom van Doornik, vriend.

— Ja, en 't zal er warm toegaan, denk ik.

— Zoudt ge dat denken? Ehwel, ik niet!

— Neen, en waarom?

— Wil ik u eens wat zeggen?

De boer schoof zijn stoel wat dichtër bij en sloeg de zware hand vertrouwelijk op de knie.

— Een afgedane zaak, zei hij.

De keizer bezag den boer, zonder te begrijpen waar deze heen wilde.

— Begrepen?

— Niet geheel, vriend.

— De Fransche koning mag zijn matten rollen, want eer het twee maand voort is, ligt hij zoo plat geslagen als een mispel.

— Zoudt ge dat denken?

— Dat denk ik niet, dat «weet» ik.

— Wat ge zegt! riep de keizer uit, zich fel verwonderd toonend.

— Ik zeg u dat ik het weet, jonker, en nog-al van iemand van 't Hof zelf.

— Oh! dan is er geen twijfel.

— Onze keizer, kameraad, zonder dat ge 't kwalijk neemt, is de eerste de beste niet, zul-le. Hij is van zin heel de wereld in te palmen, en hij zal het doen ook! Eerst en vooral wil hij Frankrijk er onder krijgen en dan Engeland. Van daar gaat het naar Turkije en mis-schien nog verder.

— Oh! la! la!

— Tot in Amerika toe, kameraad, dat is zijn plan.

— En dat weet ge goed?

— Van een hoveling, jonkertje. Van iemand die den keizer dagelijks zoo dichtbij ziet als ik u op dit oogenblik.

— Dat is sterk!

— Ja, maar onze Karel, ziet ge, dat is er een gelijk er vroeger nog nooit één geweest is.

— Meent gij?

— Dat kunt gij hem overigens aanzien.

— Hebt gij hem gezien?

— Ja, zeker.

— Waar?

— Te Brussel!

— Oh! gij zijt te Brussel geweest! Zoo ver heb ik het nog niet kunnen brengen.

De waardin was juist daar met den wijn, die geurig walmden en aangenaam naar kaneel ruikte.

Keizer Karel deed twee bekens aanbrengen en vullen. Dan tikte hij met den boer en bei-

Ik heb ten minste wel ver over de twee duizend paleizen geteld.

den dronken hun wederzijdsche gezondheid. De wijn zou den landman nog gespraakzamer maken.

— Zoo, gij zijt nog niet in Brussel geweest? vervolgde hij. Wel, jonkertje, het spijt mij voor u. Dan hebt ge nog niets gezien.

— Is Brussel dan zóó schoon!

De boer verplaatste zich op zijn stoel eer hij voort kon.

— Schoon, riep hij uit, schoon! Dat kan geen mensch in de wereld beschrijven.

— En groot zou ik denken?

— Groot, spreek me daar niet van. Ik ben een van de gaanders van de streek, dat zal de waardin kunnen getuigen, niet waar, Mieke? vroeg hij zich tot de vrouw wendend.

Deze knikte natuurlijk ja, en bevestigde dat iedereen in den omtrek Boer Balder als knap op de baan kende.

— Welnu, vervolgde de landbouwer, ik heb twee dagen gegaan, 'k mag wel zeggen nacht

en dag, en dan had ik al de straten nog niet doorgewandeld, waar alleen paleizen en kasteelen staan, want de andere wijken waren me niet waard dat ik er naar keek.

— Natuurlijk!

— Ik heb ten minste wel ver over de twee duizend paleizen geteld.

— Is het mogelijk!

— Maar dat van den keizer gaat alle denkbeeld te boven!

— Is het er dan toch zoo schoon?

De boer kneep een oogenblik de oogen toe, als moest hij al zijne zinnen vergaderen om zich dat nog voor den geest te spiegelen.

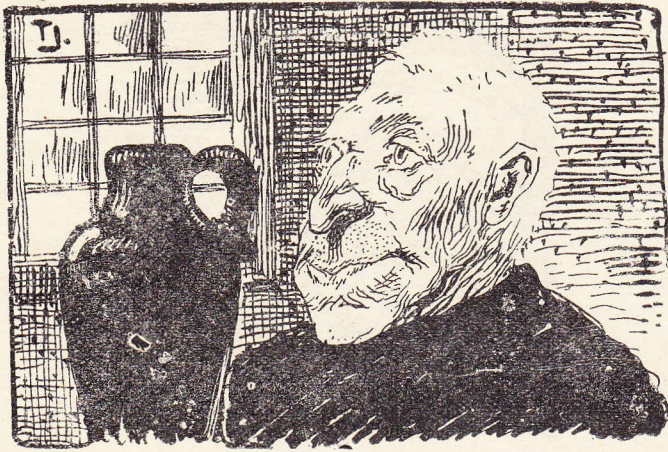
— Ik heb het maar van buiten kunnen zien, sprak hij bescheiden.

— Dat is te begrijpen!

— De muren zijn heelemaal in wit marmer en met gouden platen beslagen.

— Dat moest kostelijk zijn.

— De kolommen zijn in echt zilver, gedre-

Balders kaken glommen gelijk de vlammen in den haard.

ven door de fijnste goudsmeden, en de vensters zijn van diamant.

— Goeie hemel!

— 'k Zou het niet durven zeggen, jonker, als ik het niet met mijn eigen oogen gezien had. Santé!

— Gezondheid!

— Als de zon daar op staat, ja, maar dan is 't iets! Ge moogt er niet naar kijken, of ge zijt stekeblind!... Of ge moet er wel aan gewend zijn. Rond 't paleis is een hof; laat ons eens zien... Ja, hoe groot, dat is moeilijk te zeggen. Maar ze moeten mij niet spreken van het Aardsch Paradijs, zoo schoon kan het daar niet geweest zijn. Gezondheid!

— Op de uwe!

— Hm! Waar was ik nu weer? vroeg de boer, wiens kaken reeds glommen gelijk de vlammen in den haard.

— Aan den hof van het paleis.

— Precies! Welnu, daar staan daar boomen in — laat ons eens zien... honderd ellen hoog!... Te Antwerpen zijt ge ook nog niet geweest? Ge moet weten, kameraad, daar bouwen ze reeds honderd jaar aan een toren, die nu af is en dien ik op 500 ellen ten minste schat; zoo hoog zijn de boomen nog niet, maar toch... bijna! En allemaal zoo'n kostelijk hout... Niets dan mahonieheuten boomen, ebbenhouten, in palissander... Jonker, maar zonder liegen, zulle, als het geen bijzonder klaar weer is, zult gij er toch het toppeken niet van zien!

— 't Is wonderbaar!

— Ik word nog duizelig van er aan te denken, Santé! Wat dat er nu allemaal wemelt

en vliegt in de kruinen van die boomen, dat kan geen mensch uitleggen. Ik heb daar pausen gezien met staarten hooger dan een huis en met echte karboenkelen en diamanten in hun veeren. Fazanten, comme ça! Arenden gelijk leeuwen! Leeuwen gelijk olifanten!...

— En olifanten gelijk?...

— Gelijk een kerk, jonker, zei de boer bedaard. Allemaal met mijn eigen oogen gezien, hoor! Geen vertelsels, kameraad!... En dan millioenen kanarievogels, nachtegalen, papegaaien, kwikstaarten en Onslieveheer weet wat ik nog vergeet te noemen... Met de bloemen is het nog erger. Er is daar onder andere een dreef rozelaars, rozelaars met stammen gelijk een honderdjarige eik, mijnheer, en als ge tusschen de bloemen een enkel blad ziet, dan laat ik mijnen kop afkappen.

En om zijn beweging nog meer klem en nadruk bij te zetten, maakte de boer met zijn rechterhand een gebaar als hield hij werkelijk een mes vast en ging hij zich den hals met een ruk oversnijden.

— Drink nog eens, zei de keizer.

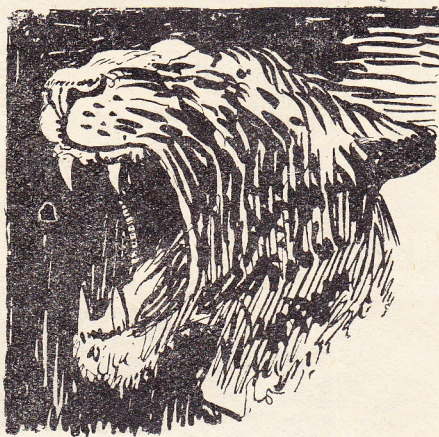
— Gezondheid!... Waar was ik nu weer? Ha! 'k Heb u nog niet gezeid wat er allemaal voor gedierte rondloopt.

— Jawel, jawel, arenden, leeuwen, olifanten...

— Krokodillen, tijgers, eenhoorns, draken die vuur spuwen!... Maar allemaal zachtmoedig gelijk lammekens. Ge ziet dees hand, hé, vriend?

En de boer stak zijn zware gevleeschde rechterhand uit.

— Ja.

— Wel, met dees hand heb ik een leeuw en twee draken gestreeld.

— Dat zou ik nu toch niet durven! sprak de keizer, die van tijd tot tijd eens aan zijn beker moest drinken om niet in een luide lach uit te barsten.

— En als de keizer in zijnen hof komt, dan moest ge dat eens zien!

— Wat gebeurt er dan?

— Dan komen al die wilde beesten naar hem toegelopen, om hem te streelen en te likken.

De vorst meende daartegen op te werpen, dat zoo iets niet buitengewoon aangenaam moest zijn, doch hij verkoos te vragen:

— Maar waar hebt gij den keizer gezien?

— Op straat.

— Hoe ziet hij er uit?

— Hij is nog jong, maar 't is 'n klepper!

— Die was zeker kostelijk gekleed?

— Dat kunt ge nu wel gaan denken. Dat uitleggen is niet mogelijk. Ik weet alleen dat hij een langen purperen mantel droeg en op zijn hoofd had hij 'n groote kroon van louter goud, vol edelgesteenten en van voor was er een diamant in, zoo dik als mijn vuist.

Boer Balder lei zijn zware logge vuist een stond op de tafel en dan vervolgde hij:

— In zijn linkerhand droeg hij een gouden scepter en in zijn rechter een wereldbol met boven een kruisken op... allemaal van goud. Rond hem ging zijn eerewacht, die heelemaal in 't zilver was.

— En zoo wandelde Keizer Karel langs de straat?

— Ja.

De keizer, die weder tot zijn pot zijn toevlucht had genomen, om het niet uit te proeten, verslikte zich te goeder ure.

Hij zag zich zelve met een kroon op het hoofd, een purperen mantel, een gouden wereldbol en een scepter in de handen, door de straten van Brussel wandelend, omgeven door lijftrawanten, het ware hem niet mogelijk geweest langer ernstig te blijven.

— Gezondheid! herhaalde de boer zijn kroes ledigend.

De vorst schonk hem nogmaals in.

— Van waar zijt ge, boer Balder?

— Van Nederbrakel, jonker.

— Landbouwer?

— Om u te dienen. En gij?

— Ik ben een Gentenaar.

— Ha! En wat doet ge?

— Ik! Ik ben keizer.

De boer lachte smakelijk.

— Dat is 't goeie, riep hij uit. Gij gaat mee. Maar wat deed uw vader?

— Die was maar koning (1), maar mijn grootvader had het verder gebracht.

De boer had er pret in.

— Die was misschien wel paus? lachte hij.

— Neen, maar toch keizer (2). Mijn leermeester heb ik echter paus gemaakt (3).

— Een schoon familie, schertste de landman. En uw zuster?

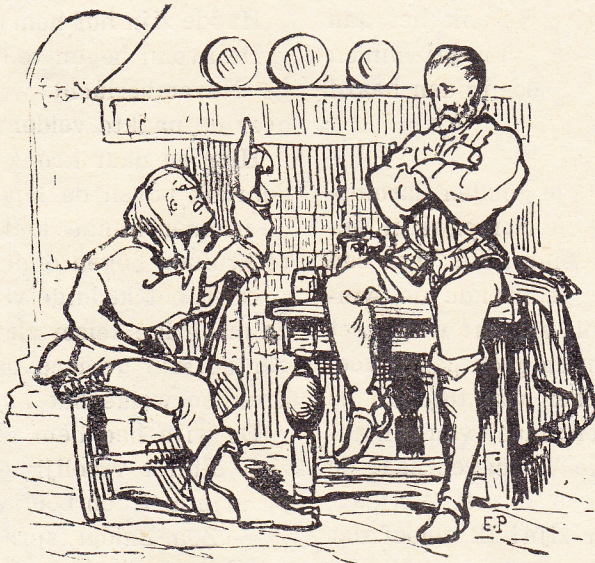
— Mijn zuster is koningin (4).

(1) Filip de Schoone (le Beau van Spanje,

(2) Maximiliaan van Oostenrijk.

(3) Adrianus VI.

(4) Maria van Hongarije.

"Zie jonker ge gaat me al meer en meer,,.

— En uw bloedverwanten?

— Heel mijn familie bestaat uit vorsten en vorstinnen!

Boer Balder had nog nooit zulken plezierigen jongeling ontmoet.

De vier liter wijn waren ondertusschen geheel geledigd.

— Ik moet voort, vriend, zei Karel.

— Waarheen, mijnheer de keizer? jokte de landman.

— Naar Audenaarde.

— Dat treft! Ik ga er ook heen.

— Dan kunnen wij te zamen gaan.

— Voorzeker, jonker. Ik heb nog nooit zoo'n jolige kerel ontmoet als gij zijt. Als er ooit een prijs om ter hardst liegen wordt uitgeschreven, moet ge meedoen. Ik verzeker u dat gij den palm zult wegdragen, zei de boer.

— Denkt ge? lachte de keizer.

— Ik ben er van overtuigd.

— Ja, ik geloof dat ge zeer bevoegd zijt in de zaak, want gij zijt een ervaren kunstenaar in het liegen, maar toch twijfel ik.

— Waarom?

— Omdat ik vrees dat gij zoudt meêdoen, en niemand zou u de loef kunnen afwinnen in dit vak.

— Wat een snaak! lachte de boer. Zie, jonker, ge gaat me al meer en meer.

— Ja, maar de avond begint te vallen, en 't is nu tijd om af te reizen.

— Wij zijn weg, wedervoer de landman, opstaande.

— Er is maar eene moeilijkheid, sprak de

keizer.

— Dewelke?

— Ik heb daar buiten een paard staan en gij kunt er toch niet te voet nevens loopen.

— Dat is spijtig, inderdaad, zei de boer, wiens gelaat betrok.

— En ge zoudt zeker gaarne vóór den avond te Audenaarde zijn?

— Dat kunt ge denken; ik moet nog vóór den nacht terug naar Nederbrakel.

— Wel! Ik ken een middel! Ge kunt mee op mijn paard rijden!

— Zal uw beestje wel twee kerels gelijk wij kunnen dragen?

— Oordeel zelf.

— Ja, ik zal uwen klepper eens gaan bezichtigen.

De boer trad naar buiten, terwijl de keizer het gelag regelde, doch spoedig kwam hij terug binnen.

— Jonker, sprak hij, gij hebt een paard lijk ik er nog nooit een schooner heb gezien. Het is een fel beest. Moest ik er zoo een hebben, ik zou nu naar Audenaarde niet moeten om er de eene of andere knol te gaan koopen.

— Ha! Ge gaat om een paard?

— Ja, mijn Bles heeft in de week iets gekregen, en het arme dier is er onder gebleven. Het is een verduiveld zwaar verlies voor mij, jonker. De goeie boerenjaren zijn voorbij, ziet ge, en als ge dan nog wat tegenspoed hebt, komt er de dure tijd in.

— Uw tegenslag werkt toch niet ongunstig op uw karakter, boer Balder.

— Neen, vriend, zoo erg laat ik het aan mijn hart niet komen; maar vóór gij binnen kwaamt, zat ik toch besluiteloos in den haard te kijken.

— En waarom?

— Wel, ik heb hier eenige gouden Carolussen op zak, die moeilijk te zamen zijn geschraapt gedurende den zomer. Het was een appeltje voor den dorst gedurende de wintermaanden. Ik zei bij mij zelven: wat moet ik doen? Het geld houden en geen paard koopen, dan ben ik toch zeker van tot aan de lente geen honger te lijden; maar van een anderen kant, hoe zal ik alle Vrijdagen naar de markt rijden? En morgen is het Vrijdag, dus, morgen moet het er zijn! Ik geloof dat Ons Heer u naar mij heeft gezonden, jonker, om mij tot een besluit te doen overgaan.

— Op welke wijze?

— Wel, die goede pint wijn, welke wij te zamen hebben gedronken en uw gezellig gekout hebben mij de toekomst weer wat blijder doen in zien. Ik zeg tot mezelf, dat ik er toch weeral zal doorspartelen, en een paard kan ik om den djanter niet missen. Nog dezen avond wil ik er een op stal hebben en morgen rijd ik er meê ter markt. Daarenboven, uw vriendelijk aanbod mij met u te laten meerijden, ontnemt mij de laatste weifeling. Het is een teeken dat het zoo moet zijn.

— Dat gaat! antwoordde de keizer, doch laat ons nu geen tijd meer verliezen, want mij dunkt dat de donker niet lang meer zal achterblijven.

— Vooruit dan! riep de boer. Dag, Mieke! en hij knikte de waardin vriendelijk toe. Zoo ge dezen avond nog op zijt, wanneer ik hier met mijn nieuw paard voorbij kom, zal ik er nog eentje komen snappen.

Karel ontbond zijn paard en sprong in het zadel.

— Kom op, vriend! zei hij tot den boer.

— Hop! schreeuwde deze, en met de rechterhand greep hij het zadel vast met de linker den staart van het paard en dan wipte hij op den rug van het dier, zonder den stijgbeugel te moeten benuttigen.

Keizer en boer zaten schrijlings achtereen op hetzelfde paard, dat overigens een forsche hengst was welke zijn dubbelen last gemakkelijk kon torsen.

De keizer glimlachte in zich zelve!

Hadde zijn hof hem zóó moeten zien!

De avond begon te vallen. De grauwe buige Novemberlucht wierp een treurig waas over de naakte velden.

Hier en daar kronkelde vroolijk de schad-denrook boven de landelijke huisjes, terwijl de boomen hunne donkere stammen en naakte kruinen bogen onder wind en regen.

Doch het koddige van den toestand waarin de machtige keizer zich bevond, werkte heviger op zijn gemoed dan de naargeestige indrukken welke het najaar doet gevoelen.

De wijn had hem verwarmd en hij voelde zich uiterst vroolijk gestemd en belust zijn praatje met den boer voort te zetten.

— Zoo, Balder, sprak hij, dan gaat ge morgen ter markt?

— As 't God belieft, jonker!

— En als ge vandaag geen paard van uw gading vindt?

— Ja, maar dat zal wel!

— Weet gij er misschien een staan?

— Toch niet, kameraad! Maar ik ben er toch gerust in.

— Waarom?

— Wel, 't slaat van achternoen nog al mee en ik heb bemerkt dat, als ik eens in 't geluk verward ben, het een het ander volgt. Eene ramp komt nooit alleen, zegt men, 'k geloof van 't geluk hetzelfde.

— Wel, 'k geloof dat gij gelijk hebt, want ge zoudt morgen Vrijdag duur kunnen verkoopen.

— 't Is anders tegenwoordig maar slecht voor den boer.

— Ja, maar er is wat nieuws. Er is een groot personage in Audenaarde.

— Zoo!

— Een kennis van u!

— Van mij? Wie dan?

— De keizer!

— Bliksems! riep de boer uit, zijt ge daar zeker van, jonker?

— Sapperloot! Sapperloot! Keizer Karel zou in Audenaarde zijn?

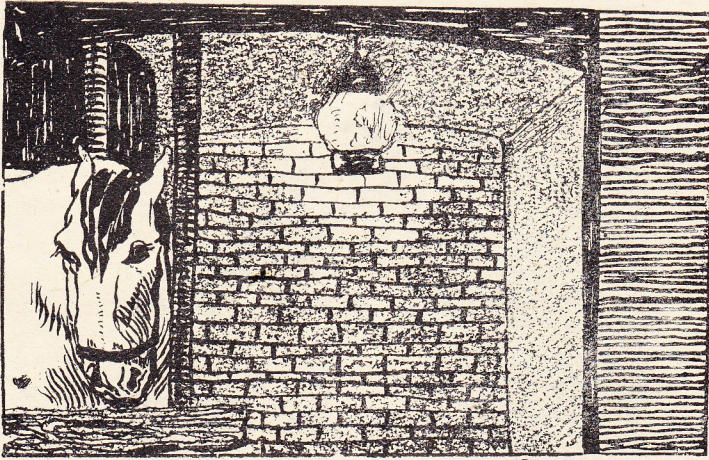
— Ja, van avond komt hij er aan.

— Wat ge zegt! Dien zou ik wel eens willen zien!

— Wat belieft er u?

— Ik zeg dat ik hem wel eens zou willen zien.

— Ik dacht dat gij hem te Brussel gezien hadt, wierp de keizer schalks op.

"Ik weet schoone, jonge, sterke paarden staan,,.

— Hm! Ja zeker, jonker, zeker, Maar...

— Van verre?

— Van heel verre!... Ge moet verstaan; kameraad, dat ge in de hoofdstad den keizer niet van dichtbij kunt te zien krijgen.

— En waarom niet?

— Wel hij is altijd omringd van ridders en lijfwachten.

— Ja, die daar in 't zilver gekleed zijn?

— Juist, heelemaal in 't zilver.

— Dan zoudt gij hem niet meer herkennen?

— Herkennen!... Hm, ja... en neen! Ik geloof neen; ik heb zijn gezicht niet gezien.

— Die groote, gouden kroon, de scepter en de wereldbol stonden gewis in den weg.

— Gelijk gij zegt.

— En gij zoudt hem willen zien?

— Dat geloof ik wel. Ik zou zijn gelaat willen aanschouwen.

— Dan moet ge maar met mij meerijden.

— Met u? Gij gaat dan ook naar den keizer zien?

— Neen, maar ik zal hem u dan toch toonen.

— Jonker, dat is braaf van u, want in Audenaarde, vervolgde de boer, zal hij zijn purperen mantel misschien niet aangedaan hebben, dien draagt hij maar in de hoofdstad.

— Ik zie, dat gij 's keizers gewoonten goed kent, boer Balder!

— Nog al, jonker! Ziet ge, 's avonds aan den haard spreken wij altijd van hem. Ik zou voor hem mijn leven laten.

— Dat is braaf!

— Dat is plicht, jonker, maar ik mag toch

ook mijn bijzonderste boodschap niet vergeten.

— Uw paard te koopen! Daar zal ik voor zorgen.

— Gij jonker? Weet gij er dan staan?

— En van de schoonste.

— Dat kan niet dienen, kameraad! Ik moet maar een knol van een paard hebben.

— Kan een jong, sterk paard u dan geen dienst doen?

— Och, vriend, God beware mij zulke ketterij uit te kramen, maar mijn beurs is niet toereikend om een goed paard te bekostigen, bijzonder in dezen tijd, want de oorlog heeft veel dieren opgeëischt en nu zijn ze schrikkelijk duur.

— En ik weet schoone jonge, sterke paarden staan, en ik beloof u, dat gij er nog nooit beterkoop zult naar huis hebben gebracht.

— Is dat waar?

— Ik geef er u mijn woord op!

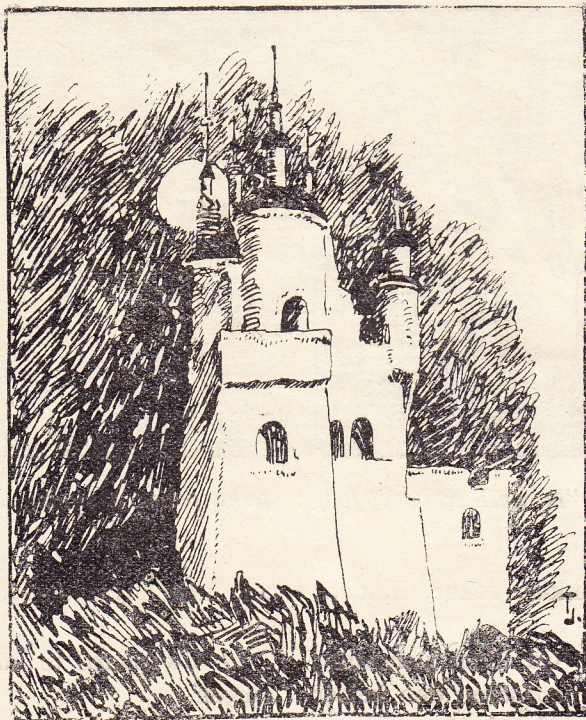
De boer neep met beide handen den Keizer in de lenden, dat deze opsprong.

— Ik geloof er niets van, lachte Balder, Maar ge zijt toch wel de beste, plezierigste jongen, dien ik ooit ontmoet heb. Ziet ge wel, dat ge mij geluk aanbrengt!

Aldus pratend, waren de twee nieuwe vrienden tot aan de poorten van Audenaarde gekomen.

Eenige soldaten, die zich daar bevonden, keken verwonderd op en wreven hun oogen, als meenden zij niet fijn wakker te zijn.

Doch overtuigd, dat het wel de Keizer was, die daar te paard kwam aangereden, rangschikten zij zich en betoonden hem de kei-

De verlichte ramen wierpen een helderen schijn in de straat.

zerlijke eer.

— Kennis zeker? vroeg Balder.

— Ja! zei Karel met een knikje.

— Is het ver van hier, dat we den Keizer moeten zien?

— Niet heel ver. Ik zal er u heen leiden.

De boer verloor langzamerhand zijn stoutmoedigheid.

— Niet te dicht, hé? sprak hij.

— Hoe, niet te dicht?

— Bij de keizer!

— Zijt gij er bang voor?

— Neen, dat wel niet, maar... toch!...

Beiden zwegen eenige oogenblikken, terwijl het paard door de straten van Audenaarde reed, welke reeds in de duisternis waren gedompeld.

Dat was een gelukkig toeval, want die twee mannen op één paard hadden niet weinig opzien gebaard, en bijzonder, daar de keizer bekend begon te worden, zou de verbazing ongelooflijk zijn geweest.

Eensklaps hield de Keizer het paard tot staan.

Zij bevonden zich vóór een heerlijk paleis, waarvan de verlichte ramen een helderen schijn wierpen in de straat.

— Het is hier! sprak Karel.

— Wat is hier? vroeg de boer.

— Wel dat de keizer woont.

— Heere van Schippekensveere!

— Wat hebt ge?

— Ik ben... vervaard! stamelde de landman, die nu geheel zijn grootspraak en stoutmoedigheid had verloren.

Zijn gelaat, in de herberg zoo blozend als de knapperende haard, was nu bijna bleek als linnen geworden.

— Stijg af! sprak Karel.

— Ja... ja! murmelde Balder bijna onhoorbaar en oogenblikkelijk liet hij zich van den klepper glijden.

De vorst sprong daarna uit het zadel.

Twee, drie knechten waren reeds toegesnel, die het paard bij den teugel namen om het binnen te leiden.

— Kom! sprak Karel tot den boer.

— Waarheen? vroeg deze bedremmeld.

— Wel, daar binnen!

Balder wierp een onrustigen blik op het prachtig kasteel.

— Daar binnen! herhaalde hij.

— Wel ja!

— Ik zou niet durven.

— Maar gij wilt den keizer kennen, niet waar?

— Ja!

— Dan moet ge mij maar volgen.

"Ik of gij? Want wij alleen zijn nog gedekt,, murmelde Balder. (Blz. 160)

En de Keizer nam den boer bij den arm en troonde hem mede in de helder verlichte gang.

De landman rilde over al zijne ledematen.

— Daar, in de zaal, zal de keizer aanstonds wezen, sprak de vorst.

— O mijn God! stamelde de boer.

— Ga binnen! sprak Karel.

— Neen, ik durf niet... Gij eerst!

Karel wilde vooruit stappen, doch Balder greep hem nog tijdig bij zijn mouw.

— Een woordje nog! sprak de vent.

— Welnu!

— Is de keizer daar alleen?

— Neen.

— Wie is er bij hem?

— Wel er zullen daar prinsen, hertogen, ridders en hovelingen van allen aard zijn.

— Heere toch!... Waaraan zal ik dan den keizer herkennen?

— Heel gemakkelijk! Al de edellieden zullen zich ontdekken; de keizer alleen zal gedekt blijven!

— 't Is wel! zei Balder.

Karel en boer traden de ruime prachtzaal binnen. Overgroote luchters, met honderden kaarsvlammetjes omkranst, goten een verblindend licht op de bonte en schitterende groepen van edellieden, die hunne opwachting maakten bij den keizer.

Gelijk deze binnentrad met den landman, welke verblind was door zooveel pracht en luister ontdekten zich al de hoofden en schaarden de hooge personagen zich in een halven kring, terwijl de samenspraken als bij tooverslag hadden opgehouden. De vorst had er genoeg in, de bedremmeling en verbaasdheid van zijn toevalligen makker gade te slaan.

— Welnu? vroeg hij, toen boer Balder zijn verbazing had stom gekeken. Wie is hier nu de keizer?

De boer liet zijn blik nogmaals in het ronde gaan, bekeek het hoofd van den jongeling, die hem daar had binnengeleid, bracht de hand aan zijn eigen hoofd en murmelde dan:

— Ik of gij? Want wij alleen zijn nog gedeckt!

Karel lachte hartelijk met dit antwoord, en al de hovelingen deelden die vreugde.

Geheel onthutst bleef Balder zijn vorstelijken reismakker aankijken.

— Zijt gij dan waarlijk de keizer? stamelde hij.

— Wel ik heb het u reeds in het «Huis ten Halven» gezeid.

— Maar Keizer!... Keizer!

— Herkent gij mij niet meer van in den tijd, dat gij mij met eenen purperen mantel hebt zien wandelen?

— Vergiffenis, vergiffenis, Majesteit! riep de boer, die midden in de zaal vóór den vorst op de knieën nederviel.

— Sta op! sprak de Keizer. Ik ben wel machtig, doch vergiffenis schenken voor uwe talrijke leugens, dat kan ik toch niet. Daar zult gij uwen pastoor moeten voor aanspreken. Voor het overige zijn wij de beste vrienden

der wereld, en als ge nog eens naar Brusel komt, moet ge tekenmale maar in mijn paleis met diamanten vensters binnengaan en in mijnen hof de leeuwen en draken komen streelen, onder die torenhooge boomen van mahoniehout en palissander.

De omgeving lachte bescheiden en bedwongen.

— En nu, vriend Balder, vervolgde de keizer, zal een mijner knechten u naar mijn stallingen brengen, en houd uw gouden Carolussen maar voor den Winter als een appeltje tegen den dorst. Gij ziet, dat ik waarheid heb gesproken en gij er nooit een beterkoop zult gevonden hebben.

Balder kon geen woorden van bedanking genoeg vinden.

Nogmaals wilde hij vóór den keizer op zijne knieën gaan zitten, maar een lakei troonde hem mee naar den stal.

Een halve uur later reed de boer huiswaarts.

Hij was gezeten op een prachtigen, jongen schimmel, terwijl de gouden Carolussen, waarop hij de beeltenis herkende van zijn doorluchtigen en milddadigen reisgenoot, nog rinkelden in zijnen zak.

Was het werkelijkheid, was het een droom?

Soms vreesde hij plots wakker te worden uit een roes, aan den haard van het «Huis ten Halven».

Hij geloofde dan ook maar aan zijn geluk. wanneer hij het paard op zijn eigen stal had gezet, en er zijn vrouw had bijgeroepen en tot bewijs van die onwaarschijnlijke geschiedenis haar de gouden muntstukken terug overhandigde.

De Vroolijke Daden van Keizer Karel

(Volledige uitgave)

VLAAMSCH E BOEKHANDEL. - ANTWERPEN.